

Список використаних джерел

1. Мешковский А.П. Реализация плана действий по борьбе с фальсифицированными медикаментами // Фарматека. – 2002. – № 11. – С. 75–79.
2. Ушакова Е.Д. Проблемы фальсификации лекарственных средств // Фарматека. – 2004. – № 7. – С. 70–79.
3. Regional conference Towards the practical implementation of the council of Europe convention on counterfeiting of medical products and similar crimes involving threats to public health (MEDICRIME Convention), 11–12 June 2013, Kyiv, Ukraine.
4. Parliamentary conference on the MEDICRIME Convention, 24 November 2015, OECD Conference Center, Paris, France.
5. Али С.А. Фальсифицированные лекарственные средства и аналитические методы их обнаружения // Хим.-фармац. журн. – 2000. – Т. 34 № 1. – С. 32–33.
6. Welchinska, E.V. (2017). Toxicological and forensic chemistry (criminal analysis). Poisonous substances and their biotransformation. (p. 144–150). Kiev, Ukraine.: ID «ADEF-Ukraine».

Висоцький Володимир Мирославович,

доцент кафедри адміністративного права та адміністративного процесу Львівського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ГРОМАДСЬКІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ НА ДЕРЖАВНУ ПОЛІТИКУ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Однією із найважливіших проблем, яку намагається вирішити українське суспільство, – це подолання корупції. Корупція провокує та поглиблює суспільні кризові явища, підриває імідж України на світовій арені, перешкоджає налагодженню конструктивного діалогу між владою та громадськістю, руйнує засади розбудови правової держави та громадянського суспільства, становить загрозу демократії та верховенству права в Україні. Усвідомлюючи, що корупція набула ознак системного явища, не лише уразивши всі життєво важливі сфери суспільства, але і перетворившись на норму їх життєдіяльності, необхідно вживати більш дієвих заходів протидії корупції, які повинні здійснюватися на засадах партнерства державних органів та інститутів громадянського суспільства. На важливість активної участі громадських об'єднань в антикорупційній діяльності наголошують представники громадськості та влади, оскільки взаємодія органів державної влади з громадянським суспільством є дієвим механізмом запобігання та протидії корупції.

Залучення громадськості до процесу запобігання корупції в Україні є вимогою низки міжнародних актів та національного

законодавства України. Відповідно до основних положень Конвенції ООН проти корупції, кожна Держава-учасниця, згідно з основоположними принципами своєї правової системи, розробляє й здійснює або проводить ефективну скоординовану політику протидії корупції, яка сприяє участі суспільства. Кожна Держава-учасниця вживає належних заходів, у межах своїх можливостей і згідно з основоположними принципами свого внутрішнього права, для сприяння активній участі окремих осіб і груп за межами державного сектора, таких як громадянське суспільство, неурядові організації та організації, що функціонують на базі громад, у запобіганні корупції й боротьбі з нею та для поглиблення розуміння суспільством факту існування, причин і небезпечного характеру корупції, а також загроз, що створюються нею [1]. Також даним документом визначено принципи та форми участі суспільства у запобіганні корупції, зокрема: посилення прозорості й сприяння залученню населення до процесів прийняття рішень; забезпечення для населення ефективного доступу до інформації; проведення заходів щодо інформування населення, які сприяють створенню атмосфери неприйняття корупції, а також реалізація програм державної освіти, у тому числі навчальних програм у школах й університетах; повага, заохочення та захист свободи пошуку, отримання, опублікування та поширення інформації про корупцію.

Зміцнення співробітництва державної влади з громадянським суспільством у сфері протидії корупції вимагають і рекомендації Стамбульського плану, третій принцип якого передбачає підтримку активної участі громадськості в реформах через сприяння суспільному обговоренню проблем корупції й участі громадян у попередженні її проявів шляхом: ініціювання на різних рівнях кампаній щодо підвищення поінформованості суспільства та проведення освітніх програм, що стосуються негативних наслідків корупції; залучення неурядових організацій до моніторингу діяльності державного сектору, забезпечення наявності в цих організаціях необхідних методів і навичок для запобігання корупції; розширення співробітництва між урядовими структурами, неурядовими організаціями, приватним сектором, професійними організаціями, незалежними науково-аналітичними центрами в питаннях протидії корупції; затвердження положень, що будуть гарантувати неурядовим організаціям необхідні права для ефективної участі в боротьбі з корупцією; забезпечення доступу громадськості до інформації, що має відношення до сфери протидії корупції [4, с. 162].

Важливу роль у гарантуванні діяльності громадських об'єднань як суб'єктів запобігання корупції відіграє ухвалена Верховною Радою України Антикорупційна стратегія на 2014–2017 рр., яка визначила ключові проблеми формування та реалізація державної антикорупційної політики станом на 2014 рік, зокрема: відсутність чіткої законодавчої та інституційної основи для формування та реалізації антикорупційної політики на основі співпраці державних органів та громадськості.

Залучення громадськості до процесу прийняття суспільно важливих рішень у сфері протидії корупції відбувається здебільшого у формі недовгих консультацій для формального виконання вимог законодавства[2]. Необхідно відзначити, що означена Стратегія визначила першочергові заходи щодо запобігання та протидії корупції, які реалізуються за участі представників громадянського суспільства.

Таким чином, розуміючи неможливість подолання корупції лише зусиллями уповноважених органів держави, Україна визначала у своєму законодавстві, що ефективну реалізацію антикорупційної політики держави може бути забезпечено лише за спільної участі органів влади та громадськості. Більшості досягнень у сфері протидії корупції Україна завдячує саме зусиллям громадянського суспільства. Антикорупційні громадські організації виступають каталізатором позитивних змін. Незважаючи на значні досягнення у здійсненні громадського контролю та допомогу громадськості у моніторингу реалізації антикорупційної політики, запобіганні та протидії корупції, виявилось, що влада здебільшого вважає представників громадянського суспільства небезпечними опонентами, а не партнерами. Непокоїть те, що протягом 2017 року тривали напади на антикорупційних активістів та журналістів-викривачів корупції. Крім того, представники антикорупційних громадських організацій в Україні змушені заповнювати обтяжливі електронні декларації, які ускладнюють їхню діяльність і створюють передумови для можливого тиску з боку влади [3, с. 6, 7].

Отже, слабкий вплив громадських організацій на процеси запобігання та протидії корупції характеризується суб'єктивними і об'єктивними чинниками, що пов'язані як з недостатньою організаційною спроможністю таких інститутів, так і з бар'єрами, що створюють державні органи.

Список використаних джерел

1. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: Конвенція, Міжнародний документ від 31.10.2003. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16/print.
2. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки: закон України від 14.10.2014 № 1699-VII. Редакція від 08.08.2015. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1699-18>.
3. Річний звіт Transparency International Україна за 2017 рік. URL: <https://ti-ukraine.org/wp-content/uploads/2018/08/Richnyi-zvit-TI-Ukraina-2017.pdf>.
4. Якимюк Б. М. Вплив громадських організацій на протидію корупції в Україні Інвестиції: практика та досвід. 2013. № 18. С. 161–164. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2013_18_35.